

da papež ne sprejme v avdijenco otrok. A za ruske izseljence je napravil izjemo in je rekel, da naj pridejo tudi otroci, ker on posebno želi blagosloviti ruske otroke. Ljubezen katoliške Cerkve do pravoslavniških so povdarjali tudi drugi govorniki, tudi pravoslavni. Izmed Slovencev je govoril na kongresu prelat dr. Grivec.

Katoliški dan v Potsdamu. Sv. stolica je sklenila letošnje leto s prusko drža-

vo konkordat. V proslavo tega veselega in važnega dogodka so pruski katoličani priredili v mestu Potsdam velik katoliški shod. Ta shod je bil predvsem posvečen mladini, ki se je zbralo v velikem številu iz vseh stanov. Govorniki so zlasti povdarjali, da naj se katoličani ne cepijo in prepirajo med seboj, temveč naj skušajo potom krščanskega duha zopet vse življenje prešiniti in napolniti s krščanskim mišljenjem.

Volitve v okrajne cestne odbore.

Za volitve v okrajne cestne odbore kot naslednike okrajnih zastopov je vladalo po vseh občinah izvanredno veliko zanimanje. Ker je bilo po več občin združenih v en volilni okoliš, so odborniki večjih občin skušali dobiti večino za svojega lokalnega kandidata. Drugi vzrok, da je bilo za te volitve tako veliko zanimanje pa je pripisovati dejstvu, da že dolgo ni bilo nobenih volitev in ker je zanimanje, kdo bo vodil okrajni cestni odbor iz gospodarskih ozirih zelo veliko. Radi tega je agitacija od moža do moža, od občine do občine bila nepričakovano velika. Kakor rečeno, so prevladovali pri izbiri kandidatov z malimi izjemami samo gospodarsko-lokalni oziri. Udeležba volitnih upravičencev je znašala skoro v vseh občinah 100%. Sicer so se pa vršile volitve povsod mirno.

V okraju Maribor so znani dosedaj, ko to pišemo (ponedeljek zjutraj), naslednji rezultati.

V mestu Maribor so bili izvoljeni z veliko večino: Dr. Vebke Andrej, Žebot Franjo, Murko Vid, dr. Strmšek in Roglič Drago.

V Kamnici Hauptman Stanko, župan v Ročpohu (skoro z vsemi glasovi).

V Lajtersbergu z enim glasom večine Janžekovič Ivan, veleposestnik v Lajtersbergu.

Na Pobrežju Pšeničnik Anton, železničar iz Pobrežja z veliko glasov.

Na Teznu upravitelj Betnave Habjančič Leopold z enim glasom večine.

V Hočah Kolman Josip, župan iz Slivnice z 2 glasovoma večino.

Pri St. Petru Pri Mariboru Kostanjšek Jan, trgovec od Sv. Martina pri Vurbergu z veliko glasov.

Pri Gornji Sv. Kungoti Šerbinek Ivan, vinar, gradni posestnik in bivši oblastni poslanec iz Vrčič z veliko večino.

Pri Sv. Lovrencu na Pohorju Glaser Viktor iz Smolnika z 4 glasovi večino.

V Selnici ob Dravi župan Hernah Martin z veliko glasov.

V Št. Ilju v Slovenskih goricah veleposestnik Thaler Franjo z veliko večino.

V Framu župan Potočnik Anton z veliko večino glasov.

V Račah pri ožji volitvi bivši narodni poslanec Kirbiš Ivan.

Pri Sv. Jakobu v Slov. gor. Rošker Anton, posestnik v Zgornjem dolu z ogromno večino.

V Limbušu Robič Srečko z veliko večino.

V Studencih pri Mariboru župan Kaloh Alojz soglasno.

Ko bo oblastni komisar še imenoval tri člane v okrajni cestni odbor, se bo isti sestel k prvi seji in si izvolil načelnika in podnačelnika.

lo. — Opozarjamo, da vsa dosedanja skupna najavljenja po organizacijah vsled nejasnosti ne pridejo v poštev. Zato prosimo, da dotični abiturijenti ponovno dajo svoje naslove na: Dijaško podporno društvo, Akademski dom, Miklošičeva 5, Ljubljana.

Naše visokošolsko dijaštvo. Z ustanovitvijo slovenske univerze v Ljubljani se je pokazala potreba, da se osnuje za revne akademike menza, ki bi jim mogla nuditi ceno in zdravo hrano ter jim tako omogočiti študij za blagor in korist naroda in države. Katoliški slovenski akademiki so si ustanovili Dijaško podporno društvo v Ljubljani, ki ima namen, da oskrbuje okrog sto revnih katoliških akademikov s ceno hrano ter jim pomaga v najhujših gmotnih težavah; društvo je v svojem obstoju navezano le na vplačila za hrano, ki pa morajo biti vsled revnosti akademikov le nizka. Zato se Dijaško podporno društvo vedno obrača na našo katoliško narodno javnost s prošnjo, da po svoji moči prispeva za menzo katoliških visokošolcev v Ljubljani.

Pohorju se obetajo najbolj moderna prometna sredstva. Od prevrata do danes se je za povzdigo tujskega prometa na Pohorju storilo zelo veliko. Kot najmodernejši prometni sredstvi sta nam zasigurani uspenjača in avtomobil. Žična železnica izpod vnožja Pohorja k Svetemu Azehu je dejstvo. Tozadevne načrte bo izgotovil inženier Frank. Frank je znan strokovnjak glede uspenjač. V dobi svetovne vojne je bil ravno on taisti, ki je potegnil največ žičnih železnic preko prepadov ter okoli gora na najbolj visoke in nedostopne višine. Pohorska uspenjača bo dolga 2 km. Vožnja je preračunana za osebo gor in dol 20 Din, kar je gotovo zelo po ceni. Marsikdo, ki doslej ni bil gost zelenega Pohorja, ker se je zbal poti, se bo kmalu lahko peljal na Ruško kočo. V gradnji je pa že cesta v serpentinah, po katerih bo mogoče se pripeljati na vrh Pohorja v avtomobilu.

Gamzi na Pohorju. Malokateremu je znano, da so po pohorskih planinah gamzi. Že pred vojno so gojili to lepo divjačino po razsežnih gozdovih falškega grofa Zabbeo. Danes cenijo število gamzov na Pohorju na 200 komadov. Te dni je ustrelil lepega gamza v pohorskem sedlu nad St. Lovrencem na Pohorju mlad lovec.

»Zeppelin« na poletu okrog sveta. Dne 19. avgusta je pristal zrakoplov »Zeppelin« srečno na vojaškem letališču v glavnem mestu Japonske v Tokiju. Za polet iz Friedrichshafna v Tokio je rabil 100 ur in prevozil 12 tisoč km. Japonci so zrakoplov sprejeli navdušeno. Japonski cesar je sprejel vodjo »Zeppelina« dr. Eckenerja in mu izročil v znak priznanja 2 srebrni vazli in 11 srebrnih pokalov za 11 članov posadke. Zračno ladjo so po pristanku temeljito pregledali in bi bila morala nadaljevati pot preko morja v Ameriko v četrtek. Dne 22. avgusta je bilo vse pripravljeno za dvig »Zeppelina« in za polet preko Tihega oceana. Mnogo pred odhodom se je zbralo na letališču ogromno število ljudi. Japonski mor-

NOVICE

Odlikovanja, podeljena od Nj. Velikanstva kralja povodom krsta kraljeviča Andreja, so bila objavljena v dnevno izhajajočih listih. Ta odlikovanja so jako številna in zato našemu listu kot tedniku nedostaje prostora za objavo imen odlikovanih oseb. Vsem odlikovancem prav srčne čestitke!

Pri Sv. Križu nad Mariborom je bil v nedeljo 25. avgusta odlikovan daleč na okoli znani rodoljub in dolgoletni župan Filip Galunder z zlato kolajno za državljanske zasluge. Kraljevske odlikovanje mu je v domači hiši v navzočnosti občinskega odbora in predstavnikov okraja, cerkve in šole pripel sreski načelnik vladni svetnik dr. Marko Ipavc. Odličnemu narodnemu, gospodarskemu in kulturnemu delavcu na naši severni meji k zasluženemu odlikovanju iskreno čestitamo!

Poroka. Dne 25. avgusta sta bila v župnijski cerkvi sv. Petra in Pavla v Ptuj poročena g. Iv. Hameršak, sin tesarja in posestnika Hameršaka v Klarju in gđ. Hanika Brenčič, hčerka aglednega posestnika in gostilničarja »Za potokom« g. Janža Brenčiča. Priči sta bila strica neveste g. Alojz Brenčič, reletrgovec in g. Anton Brenčič, trgovec z železnino v Ptuj. Mlademu paru obilo sreče in blagoslova!

Redka čast je doletela zakonca Alojza in Marijo Spindler v občini Moravci,

hišna številka 43, v srezu ljutomerskem ki sta že pred dvema leti v krogu svojih treh sinov in njihovih rodbin slavila zlato poroko. Sedaj ob priliki krsta tretjega — slovenskega — kraljeviča so vsi trije sinovi bili od kralja odlikovani z redom sv. Save: najstarejši, župnik Franc Spindler v Sv. Lovrencu na Dravskem polju je zaslužen delavec na gospodarsko-zadružnem polju in na polju kulturnega dela, zlasti kot odlični in znan glasbenik; drugi, novinar Vekoslav Spindler v Mariboru, stopa kmalu v 25. leto svojega javnega dela kot novinar; najmlajši, Lovro, gospodari na domačem posestvu, in ga cel okraj pozna kot enega izmed najvzornjših naprednih gospodarjev; kot takega ga poznajo tudi vsi kmetijski strokovnjaki Slovenije, zlasti pa tudi njegovo delo kot predsednika Kmetijske podružnice v svoji fari ter v drugih gospodarskih organizacijah, kjer je povsod s svojo iniciativnostjo in dalekovidnostjo poznan daleč naokrog po okraju. Odlikovanje vseh treh sinov je predvsem odlikovanje obeh sivolasih staršev, katerima bodi na tem mestu izrečena iskrena čestitka!

Naše dijaštvo. Vsi abiturijenti, ki reflektirajo na akademsko menzo v šolskem letu 1929/30 (v Marijanišču), naj nemudoma pošljejo svoje počitniške naslove, da se jim določijo nabitne pole, na katere se bo društvo pri zniževanju relutoma predvsem ozira-

narji so pri vlačanju zračne ladje iz lope ravnali tako nerodno, da so poškodovali motorno in potniško gondolo. Radi teh poškodb je bilo nadaljevanje poleta okoli sveta odloženo, dokler zrakoplov ne bo popolnoma popravljen. Pri popraviljanju poškodb na potniški gondoli so našli za prtljago skritega »slepega potnika«, ki je hotel zastopati potovati iz Tokija v Ameriko. Ker je zlezal pod kovčke, so se ti pri zgoraj omenjenem manevriranju prevrnili in poškodovali zastopkarja. Slep potnik je kakih 20 let star mladenič, ki je bil izročen japonskim oblastim, da ga kaznujejo. — Grof »Zeppelin« je dosegel 25. avgusta ob 4. uri američansko obalo in srečno pristal v nedeljo ob 9. uri predpoldne v američkem mestu Los Angeles.

Pozor vojni invalidi, vojne vdove in starši padlih. Na podlagi invalidskega zakona z dne 4. julija tega leta se morajo vse osebe, ki mislijo, da imajo pravico prejemati invalidnino in denarno podporo prijaviti takoj pisмено pristojnemu invalid. sodišču s prilogami. Ker pa mnogi vojni invalidi, vdove in starši ne znajo pisмено prijaviti sodišču, nekateri so tudi nepismeni, je krajevni odbor Udruženja vojnih invalidov v Mariboru nabavil potrebne tiskovine za prijave ter bo vse svoje člane sam prijavil sodišču. Za invalide si je Krajevni odbor tudi priskrbel formularje v svrhu prepisa invalidskega nadpreglednega lista. Vsak posameznik si naj potem svojih občin preskrbi potrebne dokumente, in to vse naj pošlje na Udruženje vojnih invalidov v Mariboru, ali pa tudi lahko osebno predloži v invalidski pisarni med uradnimi urami. Končno še se pripomni, da se vse listine potom uradov radi teh prijav izdajajo koleka prosto.

Velika invalidska tombola. Udruženje vojnih invalidov v Mariboru priredi v nedeljo dne 8. septembra 1929 ob pol 3. uri popoldne na Trgu Svobode veliko javno tombolo v korist in podporo najrevnejšim vojnim žrtvam. Cenjeni javnosti že danes sporočamo, da bo ta prireditve ena najlepših in bogatih dobitkov, med temi je osem glavnih. Prva tombola je kompletno opremljena spalnica. Druga šivalni stroj. Tretja moško ali žensko kolo. Četrta kuhinjska oprema. Peta radio aparat. Šesta voz premoga. Sedma ena kladra drv. Osmo vreča fine moke. Razen tega pa še čez 500 manjših krasnih in vrednih dobitkov. Z ozirom na to, ker je prireditve socialnega in dobrodelnega namena, se naproša cela javnost, da to akcijo po svoji moči podpira in pomaga za čimvečji uspeh, zlasti prosimo cenjene podjetnike, trgovce in obrtnike, da nam pomagajo s prostovoljnimi prispevki ali dobitki in da gredo našim pooblaščenim nabiralcem na roko.

Svarimo pred sleparji! Te dni se je zglasila v Tiskarni sv. Cirila neka ženska iz mariborske okolice ter je povedala, da je naročila po nekem potniku križ od Tiskarne sv. Cirila v Mariboru ter mu dala Din 25 naplačila. Objavljam, da nimamo nobenega potnika in da nihče nima pravice v našem imenu sprejemati naročila, najmanj pa denar. Kdor pride k vam s takim izgovorom, ga javite orožnikom, ker je čisto naveden slepar. V Tiskarni sv. Cirila kupujte osebno ali pa naročite sami po pošti.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Strašna posledica neurja. V noči od 22. na 23. avgusta se je razsulo nad južno Srbijo strahovito neurje, ki je povzročilo povodenj. Žrtev hude ure je postalo v mestu Skoplje 800 hiš in je veliko družin brez strehe. Železniška proga Gradsko—Bitolj je ustavila promet radi povodnji.

Strahovite poplave v Bolgariji. Po vsej Bolgariji so vladali zadnje dni strahoviti nalive s točo in viharji. Skoraj vse zveze med Sofijo in ostalimi pokrajinami so prekinjene. Severna Bolgarija je docela odrezana od zunanjega sveta, ker so prekinjene tudi vse železniške zveze. Mestoma je voda odnesla več kilometrov železniške proge, porušenih pa je zlasti mnogo mostov. V južni Bolgariji so nastale ogromne poplave, kakršnih skoraj ne pomnijo. Cel okraj so pod vodo. Več vasi je voda dobesedno odplavila, tako, da se niti več ne pozna, kje so bile naselbine. Poginila je skoraj vsa živina, ljudje pa so rešili samo golo življenje. Nesreča je zahtevala tudi mnogo človeških žrtev. Po dosedanjih vesteh je bilo samo v južni Bolgariji nad sto mrtvih. Podrobnosti še niso znane. Vlada je poslala v prizadete kraje vojaštvo, da skuša rešiti, kar se še rešiti da. Nad poplavljenim ozemljem krožijo letala, ki pa morajo poročati samo o obsegu poplav. Ljudem, ki so se rešili v planine, skušajo letala dovažati živila.

Velika železniška nesreča v Nemčiji. Brzovlak Pariz—Varšava je iztiril v nedeljo, dne 25. avgusta dopoldan pri nemški postaji Buir. Izpod ruševin 7 razbitih vagonov so potegnili 8 mrtvih in 27 ranjenih.

Od drevesa do časopisa. Švedski izdelovatelj papirja je napravil polskus: Koliko časa bi preteklo, da se pretvori drevo v časopis in dognal sledeče: Ob 7.45 zjutraj so podrli drevo v bližini papirnice. Prva bala papirja iz tega drevesa je zapustila stroj ob 9.39 predpoldne. Papir so takoj spravili v tiskarno in ob 11. uri predpoldne so že prodajali po mestnih ulicah na istem papirju tiskan časopis. Od drevesa do tiskanega časopisa so minule 3 in ena četrtinka ure.

Koliko je prehodila mačka v treh treh dneh? Amerikanka George Birdsey, posestnica v državi Washington, je nastopila potovanje v Evropo. Pred odhodom je oddala najbolj ljubljeno mačko za čas odsotnosti prijateljski družini v mestecu Auburn, ki je oddaljeno 80 angleških milj. Že na dan, ko je prišla mačka v tujo hišo, je izginila. Tri dni za tem se je pojavila čisto zdrava v hiši zgoraj omenjene posestnice. V treh dneh je prebrzela 128 km dolgo pot (to vzeto v zračni liniji, ker v resnici je hodila gotovo dvakrat toliko.).

Najmodernejši vlomilec. V kraju Beverly v Massachusetts, v ljubljem letovišču američanskih milijonarjev, se je zgodil te dni vlom na najmodernejši način. Iz vile Mr. Sidney Hutchinsons je bilo odnešenih raznih dragocenosti za 100 tisoč dolarjev. To bi ne bilo nič kaj posebnega, a nekaj izvanrednega je način, tatvine. Tat je posestnik zasebnega letala, s katerim je

krožil par dni pred izginutjem dragocenosti nad vilo. Letel je vedno prav nizko nad vilo, katero je fotografiral od vseh strani. Na ta način je dobil prav natančen načrt o sicer dobro za-varovani vili. Nekega dne se je spustil z letalom na tla v bližini vile, splezal na drevo in skočil skozi okno v spalnico vile. Lopov je bil oborožen s puško, s katero je ustrahoval lastnico hiše in odnesel dragocenosti. Ko je opravil svoj posel, se je gospej lepo zahvalil in odfrčal na aeroplanu bogznaj kam.

Vrednost človeškega telesa. Vrednost materialij, ki so v človeškem telesu je presneto neznatna. Angleški kemik je dognal, iz katerih kemikalij je človek in določil njih vrednost. V človeškem telesu je komaj toliko železa, da bi vlili iz njega en žrebelj. Srednji človek vsebuje toliko masti, kakor bi je bilo potrebno za 7 koščkov mila. Iz fosforja v enem človeškem telesu bi se lahko izdelalo 200 vžgalic. Magnezij je za razsvetljavo pri enem nočnem fotografiranju, žvepla pa tako malenkostno, da njegova vrednost niti v poštev ne pride. Vse zgoraj naštetost predstavlja skupno vrednost 320 dinarjev.

Starorimska opeka z znamenjem križa. V bližini angleške vasi Caerleon v okraju Wales so zadeli pri izkopavanju starorimske trdnjave na strešno opeko, na kateri se pozna čisto jasno znamenje križa. Trdnjava je iz tretjega stoletja po Kristusu. Učenjaki so doslej trdili, da niso imele starorimske vojaške legije, ki so bile nastanjene v prvih stoletjih po Kristusu na sedanjem južnem Angleškem, o krščanstvu niti pojma. Na podlagi opeke z znamenjem križa je dokazano, da so zanesli ravno legijonarji koj po pojavu krščanstva njegove znake v najbolj oddaljene pokrajine mogočnega rimskega cesarstva.

3.500 let staro grobišče. Blizu mesta Krems na Spodnjem Avstrijskem je majhna železniška postaja, ki se imenuje Statzendorf. Tukaj so odkrili pri kopanju temeljev za novo čuvajnico grobišče, ki je staro 3500 let. Grobovi so iz časov, ko so stavili v Egiptu prve piramide. V grobovih so našli okostja v značilni čepeči legi. V taisti dobi so potegnili mrtvemu noge navzgor in jih pritrdili z motvozi k truplu, in to radi tega, ker je imelo tedaj človeštvo velik strah pred mrtvimi. Iz bojazni so pokrivali pokopana trupla od zgoraj s prav težkimi kamni. V zgoraj omenjeni več tisoč let stari grobnici so našli bodala in razno lepoticje iz brona, kar so dajali zakopanim seboj v grob. Največ bronastih bodal so našli v ženskih grobovih, iz česar se da sklepati, da je bilo v prastarih časih bodalo nekako hišno orodje.

Krvoločnost kitajskih muslimanov. Muslimanski rod na Kitajskem se je že večkrat vzdignil proti drugim kitajskim rodovom in doprinal grozno morenje. Tako se je zgodilo tudi pred nekaj meseci, kar pa javnosti še ni bilo znano. Močna četa oboroženih muslimanov je udrila v mesto Dangar, kjer je napadla sestradane prebivalce, ki so bili vsled lakote tako slabi in onemogli, da so bili

nezmožni za obrambo. Muslimani so pričeli svoje krvoločno delo in pomorili nad 20.000 moških v starosti od 17. do 70. leta. Ženskam na splošnem niso prizadejali hudega. Nestrpljiva mohamedanska vera na Kitajskem je zelo sovražna ostalim rodovom. V »koranu« je pisano: »Ako en mohamedanec na Kitajskem ubije 10 mož drugega kitajskega rodu, si s tem zasigura nebesa.« Ako imajo take nauke in se po njih ravna, potem ni čudno, da kitajski muslimani doprinašajo take grožovitosti. To dejanje je razkril Findley Andrews, ameriški misijonar, ko je potoval po provinci Chinghai, da bi preiskal položaj glede lakote. Andrews je na svojem potovanju dobil obvestila in razne dokaze, da je bilo v tem letu na Kitajskem ogroženih 40.000.000 prebivalcev. V provinci Kansu je od lakote pomrlo tudi 13 tujezemskih misijonarjev.

Najdražja knjiga na svetu je hebrejska biblija, ki se nahaja v vataškanski knjižnici (v Rimu). Leta 1512 je papež Julij II. odklonil za delo ponujenih 300.000 goldinarjev. Ta vrednost bi se danes cenila gotovo še mnogo višje. Je to doslej najvišja cena, ki se je še kdaj za kakšno knjigo ponudila.

Časnikarski kralj. Naslov »časnikarski kralj« kinči Japonca Seiji Noma. On je izdajatelj deveterih mesečnikov. Eden od teh je razširjen na pol milijona čitateljev. Izračunali so, da znaša število onih, ki čitajo od Nume izdana književna dela, 10 milijonov. Numa je bil v prejšnjih letih ljudskošolski učitelj in se je povzpел od tega do najbolj bogatega književnega založnika.

Bogastvo Indijancev. V Združenih ameriških državah živi 350 tisoč Indijancev, kojih premoženje je cenjeno na 15 milijard dolarjev. Na enega Indijanca pride 43 tisoč dolarjev. Indijanska plemena prebivajo po pokrajinah, kjer so največji in najbolj bogati potrolejski vrelci.

Pod vladno žensk. Mehikanski učenjak, profesor Hernandez, ki se je pravkar vrnil iz daljšega potovanja po otokih, ki tvorijo takozvano »mehikansko otočje«, je predaval o prebivalcih otoka Tiburon. Otok je obljuden od indijanskega plemena Seris, ki je bilo vedno vladano od žensk. Tiburon je nekako od kulturnega sveta odrezan otok, na katerega stopi le redkokdaj kak tujec. Pred nekaj desetletji je štelo prebivalstvo 5000, danes je ostalo od teh le 400. Seris Indijanci so vedno ohranili smisel za popolno neodvisnost. Rajši vidijo, kako njihov rod izumira, nego bi se združili z drugimi Indijanci, ki so se podvrgli nadvladi belega plemena. Še danes so pri teh otočanih v navadi človeške žrtve bogovom. Darovane ljudi Seris Indijanci po končanem bogoslužju pojedjo. Imenovani mehikanski učenjak se je čudil, ker ni našel na celem otoku niti enega človeka, ki bi imel kako telesno napako. Bodisi moški ali ženska, Seris so vsi močni in lepi ljudje. Bolano in slabotno deco koj po rojstvu zavržejo. Radi nečloveškega zavrženja otrok pada število prebivalstva od leta do leta. Celemu Seris plemenu nače-

ljuje že od nekdaj ženska, ki je obdana od sveta mater. Vladarka poseda neomejeno oblast nad življenjem ter smrtjo podanikov. Moški ne uživajo nobenih pravic, niti pri vzgoji otrok nimajo besede. Sploh pa je moški spol na otoku Tiburon v znatni manjšini.

Lov na kite z elektriko. Ob morski obali na Švedskem se delali pred kratkim poskuse z najmodernejšim lovom na kite s pomočjo elektrike. Prvi poskusi so se obnesli in bo novi način prihranil zadeti živali dolge smrtné muke, katerim je bila izpostavljena pri dosedaj običajnem načinu harpuniranja. Nova iznajdba obstoji v tem, da je harpuna (pušica), ki je zvezana z ladjo s tanko žico in so jo izstrelili v kito iz posebnega topa, močno napolnjena z električnim tokom. V trenutku, ko zadene harpuna v žival, sune v njo tudi električni tok, ki je tako močan, da kito takoj omami ali ubije. Prenehal bo s tem več ur trajajoči smrtni boj morskkega velikana, ki je ravno zadet poskušal na vse načine, kako bi se rešil in je bil lovski čoln vedno v nevarnosti, da se prekucne in moštvo utone. Nova iznajdba je za pozdraviti, le da bodo z njo še mnogo prej nedolžnega kito popolnoma iztrebili.

Rastlina najmočnejšega vonja. Iz zgodovine o odkritju Amerike je znano, da se je dne 8. oktobra leta 1492 spuntalo moštvo proti Kolumbu in ni hotelo jadrati dalje po morju Atlantskem. Po dolgem prizadevanju se je posrečilo imenovanemu vodniku, pomiriti mornarje s tem zagotovilom, da si še ni bilo opaziti razen morja in neba ničesar, da čuti vonj, ki zamore edino prihajati od zemeljskih rastlin. Kolumb je torej z vohanjem slutil »Novi svet«, predno ga je videl. Zatem so jadrati še tri dni in Amerika je bila odkrita. Naša stran sveta ima tudi do danes rastlino, katere vonj se razširja 20 milj na morje. Na otoku Korzika raste cvetlica bele barve iz rodu hiacint z drobnimi cveti, čijih barva se preliva v solnčni luči, kakor perje na vratu najlepših golobov. Vonj cvetja te rastline, v italijanskem jeziku mukio nazivane, je neobičajno prijeten in najmočnejši od vseh rastlin doslej poznatih.

Največji ulnjak na svetu se nahaja v Kaliforniji (Amerika) in sicer v takomenovanih Čebelskih skalah. Te skale so granitne stene, dvigajoče se do 40 metrov visoko iz struge reke Aleady ter imajo v svojem pročelju brezbrojne razpokline. Te razpokline so s številnimi roji čebel in z medom napolnjene. Vsa množina ondi nahajajočega se medu se ne da niti izkoristiti. Mnoge razpokline z medom so nepristopne. Toda navzlic temu se množina medu,

ki se jemlje iz prednjih strani leto za letom, računi na stotine kilogramov.

Kalcedonski park. Na jugozapadni strani Združenih držav severoameriških se razprostira država Arizona. V tej državi budi pozornost potniku in prirodopiscu vršičasto polje, širom razprostrto, katero Američani nazivajo Kalcedonski park. Prebivalci Arizona pa mu pravijo: »Okameneli gozda. Tamkaj se je nahajalo drevje orjaške velikosti, ki pa je okamenelo. Polje sliči posekanemu gozdu. Križem naokrog leže drevesna debla, katera blestijo v solnčni luči v čudovitih barvah. Na posameznih mestih tvorijo debla cele grmade in spominjajo na razvalino starih stavb. Vsi ti ostanki nekdanjega pragozda, vsa ta debla so trda kakor kamen. Na prvi pogled se ti dozdeva, da so to velikanski žlahtni kamni. Vsak izmed njih se blišči kakor ametist, rdeči in rumeni jaspis, ali zlato-zolti ahat v najznamenitejših odsevih in barvah. Niti eden kamen ni enoličen neko sestavljen je kakor mozaik iz vseh imenovanih tvarin. Umevno, da to dragoceno kamenje ni pristno, dasi tudi se od pravih ne razločuje ne po trdoti in ne po jasnosti barve. Pod drobnogledom je mogoče okamenelo drevje le toliko doznati, da sliči cedram ali jelkam. Mesto, na katerem so se nagromadili ti čudežni kamni, je popolnoma vulkansko. Povsem sliči, da je v teh krajih bil silovit izbruh ognjenika in so bili gozdi od potokov lave uničeni. Na nekem mestu v Kalcedonskem parku je globok jarek, preko njega se razpenja prečuden most, obstoječ iz enega okameneloga debela, čigar debelost meri 1,50 m, a njegova dolžina znaša 33 m. Neobičajni tram je v kamen spremenjeni les, ki odseva v tako slikovitih žarih jaspisa, ahata in ametista, da obiskovalec strmi od začudenja.

Kako se javljajo narodi pri telefonu? Nemci, Francozi in Angleži se javljajo pri telefoničnih pogovorih s: »Halo!« Pri Francozih, ker ne morejo izgovarjati h, se glasi halo-alo! Španci rabijo besedo: »Oiga«, kar pomeni toliko kakor: »Slišite?« Italijani pravijo: »Pronto«, kar pomeni toliko kakor: »Jaz sem pripravljen, sem tukaj.«

Advokat Dr. IVO ŠESTAN

je otvoril svojo

advokatsko pisarno

v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 35.

Dr. Wankmüller, Maribor, Gosposka ulica 20
zopet ordinira. 1056

Dr. Aleksej Novoseljsky, okrožni zdravnik,
zopet ordinira, Sv. Marjeta pri Moškanjcih,
grad Muretinci. 1050

Za naše pojme čudna plačilna sredstva.

Kovan in papirnati denar je vedno sad že zrele kulture. Priprosti narodi pa so sklepali in še sklepajo kupčije proti plačilu v najrazličnejšem blagu — od človeka in živali pa do zelenjave.

S sužnji so plačevali Egipčani in najstarejši Rimljani; južno od Čadskega jezera v Srednji Afriki so bili sužnji še

do nedavna najbolj priljubljeno plačilno sredstvo, kakor n. pr. v Abesiniji tolar Marije Terezije. Njegova vrednost pada ali se dviga po tem, koliko je na trgu »blaga« — sužnjev. Tudi na Novi Gvineji je bil suženj denarna enota.

Za človeškim denarjem je bilo najbolj razširjeno plačilno sredstvo kame-